

Brott och straff

Både ökningen och minskningen av antalet fångar i USA är kopplade till straffrättsliga reformer. De intagna fortsatte att bli fler även när brottsligheten i landet gick ner.

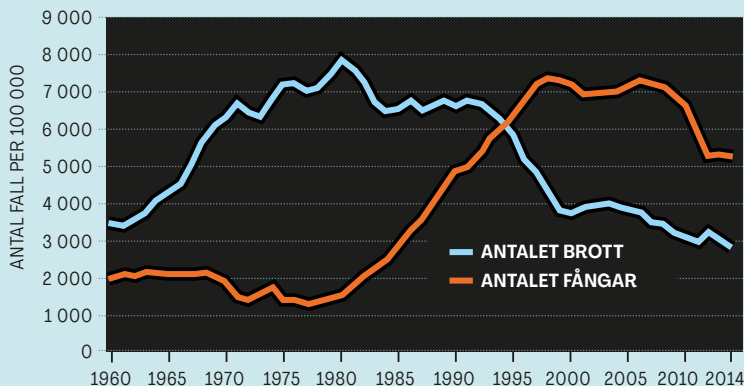
AV JOHAN JARNESTAD OCH LINA WENNERSTEN-GRADERT

Dramatisk ökning av fångar

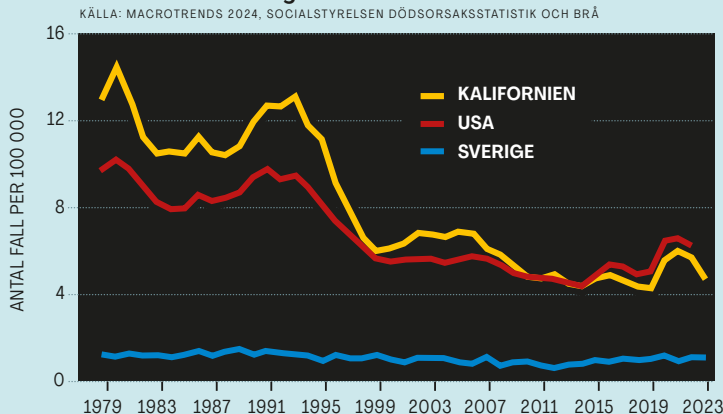
På 1980-talet började antalet fångar i Kalifornien öka dramatiskt, men utvecklingen såg i stort sett likadan ut i hela USA. År 1980 hade USA cirka 500 000 intagna och ökningen fortsatte in på 2000-talet. År 2008 satt över 2,3 miljoner människor inlåsta. Sedan dess har antalet fångar minskat till cirka 1,8 miljoner men USA har fortfarande i särklass störst antal fångar per capita av alla länder med tillförlitlig statistik.

Enligt Kriminalvårdens prognos kommer antalet intagna i svenska fängelser öka kraftigt från 2025 och de närmast följande åren.

Antalet brott samt antalet fångar per 100 000 invånare i Kalifornien 1960–2014. KÄLLA: AUSTIN 2024

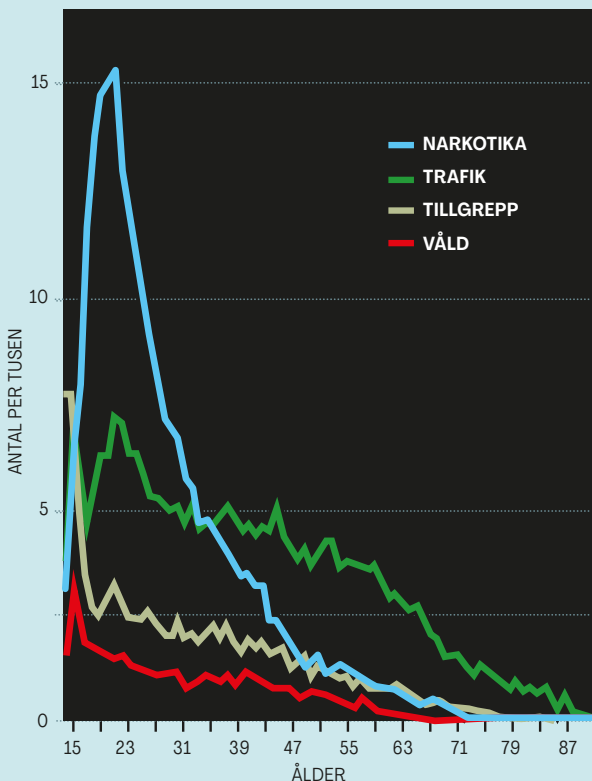

Antalet fall av dödligt våld per 100 000 invånare i USA, Kalifornien och Sverige 1979–2023. KÄLLA: MACROTRENDS 2024, SOCIALSTYRELSEN DÖDSORSAKSSTATISTIK OCH BRÅ

Ålder-brottskurvor för olika brottsregister i Sverige 2022.

Andelen i befolkningen i olika åldrar som lagfördes för brott inom respektive brottskategori under året (antal per tusen i befolkningen i respektive åldersklass). KÄLLA: BRÅ-RAPPORT 2024:1

Prognos för medeltalet fångar i Sverige under varje år. Den justerade prognosen för medelantalet bygger på en statistisk modell. Till det har de uppskattade effekterna av reformerna som förväntas inträda under tioårsperioden lagts till.

